

**JESTEM ODPOWIEDZIALNY ZA KOŚCIÓŁ
III SYNOD ARCHIDIECEZJI LUBLESKIEJ
(konspekt katechezy dla uczniów szkoły ponadpodstawowej)**

ZAŁOŻENIA EDUKACYJNE

CELE KATECHETYCZNE

zapoznanie z głównymi informacjami o III Synodzie Archidiecezji Lubelskiej
ukazanie potrzeby odpowiedzialności za Kościół

WYMAGANIA

Uczeń:

- wie, co to jest synod,
- zna hasło III Synodu Archidiecezji Lubelskiej,
- wie, czym zajmuje się synod,
- wyjaśnia potrzebę zwołania III Synodu Archidiecezji Lubelskiej,
- rozumie, że każdy jest powołany do odpowiedzialności za Kościół,
- rozpoznaje hymn synodu.

POSTAWY:

Uczeń:

- włącza się w modlitwę w intencji III Synodu Archidiecezji Lubelskiej,
- troszczy się o Kościół lokalny,
- rozwija postawę odpowiedzialności za Kościół.

METODY, TECHNIKI, FORMY: rozmowa kierowana z elementami wykładu, analiza tekstu, praca w grupach, śpiew, praca indywidualna, projekcja prezentacji multimedialnej

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Pismo Święte, duże arkusze papieru do pracy w grupach, materiały do pracy w grupach, kartki z modlitwą, testem podsumowującym treści zajęć oraz krzyżówką, prezentacja multimedialna

PRZEBIEG KATECHEZY

1. Czynności wstępne: wyciszenie, przygotowanie pomocy, sprawdzenie listy obecności.

2. Modlitwa

Rozpocznijmy nasze dzisiejsze spotkanie modlitwą do Ducha Świętego – *Duchu Święty, który oświecasz...*

3. Nawiązanie do poprzedniej katechety (3-4 pytania dotyczące poprzedniej katechezy)

4. Sytuacja egzystencjalna

Polecenie: Wpisz do krzyżówki wymienione poniżej wyrazy.

MORALNOŚĆ

OBOWIĄZEK

ZAANGAŻOWANIE

DBANIE O KOGOŚ

CODZIENNOŚĆ

TRUDNOŚCI

DZIAŁANIE
 ŻYCIE
 RADOŚĆ
 POWINNOŚĆ
 WSPÓLNOTA
 ZADANIE
 PRACA
 CZŁOWIEK
 PRAWO
 MIŁOŚĆ

								O							
								D							
								P							
								O							
								W							
								I							
								E							
								D							
								Z							
								I							
								A							
								L							
								N							
								O							
								Ś							
								Ć							

						C	Z	Ł	O	W	I	E	K		
							Z	A	D	A	N	I	E		
									P	R	A	C	A		
									O	T	A				
									W	A	N	I	E		
									I	Ą	Z	E	K		
									E	O	K	O	G	O	Ś
									D	N	O	Ś	C	I	
									D	Z	I	A	Ł	A	N
									I	E					
									R	A	D	O	Ś	Ć	
									M	O	R	A	Ł	N	O
									N	O	Ś	Ć			
									P	O	W	I	N	N	O
									O	Ś	Ć				
									P	R	A	W	O		
									O						
									C	O	D	Z	I	E	N
									Ś	Ć					
									M	I	Ł	O	Ś	Ć	

Komentarz katechety: Odpowiedzialność w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, poglądy, płeć, jest bardzo ważna. Wszyscy stanowimy część mniejszych i większych wspólnot, za które powinniśmy być odpowiedzialni. Odpowiedzialność to obowiązek, to odpowiadanie za swoje czyny, podjęcie się dbania o kogoś lub o coś. Odpowiedzialni musimy być codziennie – za nasze rodziny, przyjaciół, za swoją naukę, relacje z innymi, grupy i wspólnoty, których stanowimy część. Każdy z nas powinien być także odpowiedzialny za Kościół. Jedną z form odpowiedzialności za Kościół lokalny jest III Synod Archidiecezji Lubelskiej. Za chwilę w grupach opracujecie główne zagadnienia związane z III Synodem Archidiecezji Lubelskiej.

5. Wyjaśnienie głównych prawd katechezy

Katecheta wyjaśnia zadania poszczególnych grup, rozdaje materiały do pracy w grupach. Podział klasy na pięć grup.

zadanie GRUPY I: przedstawienie, co to jest synod oraz hasła synodu

zadanie GRUPY II: przedstawienie zadań i celów synodu

zadanie GRUPY III: przedstawienie i omówienie logo synodu

zadanie GRUPY IV: przedstawienie patronów synodu oraz uzasadnienie, dlaczego właśnie oni są patronami synodu

zadanie GRUPY V: przedstawienie hymnu synodu oraz wyjaśnienie treści hymnu synodu

Materiały do pracy w grupach:

GRUPA I: przedstawienie, co to jest synod oraz hasła synodu

CZYM JEST SYNOD DIECEZJALNY?

Synod diecezjalny jest zwoływany przez biskupa diecezji zwłaszcza wtedy, gdy chce się on poradzić swoich diecezjan oraz wsłuchać w głos Ducha Świętego, który przemawia przez wspólnotę Kościoła diecezjalnego. W czasie synodu trzeba się przyjrzeć temu, w jakim miejscu znajdujemy się jako archidiecezja: jak jest z naszą codzienną wiernością Ewangelii i jak ją dzisiaj głosimy; jakie stoją przed nami wyzwania; z czym sobie radzimy dobrze, a z czym mamy problemy; jakie środki mamy do dyspozycji; jak sprawdzają się istniejące struktury itd. Chodzi więc o podjęcie rozmowy na temat jakości naszego życia chrześcijańskiego: od poziomu małych grup, poprzez parafie, dekanaty, aż po całą archidiecezję. Po przeprowadzeniu tej swoistej „inventaryzacji” będzie można przejść do realizacji kolejnego zadania, które stoi przed synodem: co robić w bliższej i dalszej przyszłości; jak organizować życie naszych wspólnot parafialnych, aby stawały się coraz bardziej tym, czym już są, czyli Kościołem – znakiem i narzędziem zjednoczenia ludzi z Bogiem i między sobą. Synod powinien nas zatem doprowadzić do wypracowania pewnej wizji na przyszłość i planu wprowadzania jej w życie.

Synod diecezjalny jest najważniejszym ciałem doradczym biskupa. W sensie ścisłym, w Synodzie biorą udział członkowie synodu przewidziani przez prawo kanoniczne i wskazani przez biskupa. Sesje plenarne, w których biorą udział członkowie Synodu, są już właściwie ostatnim etapem. Jest to czas przedstawiania i dyskusowania projektów uchwał synodalnych, zgłaszania poprawek i głosowań. Uchwały synodalne publikowane są w formie księgi i stają się programem duszpasterskim i prawem diecezjalnym. Zanim jednak dojdzie do tego ostatniego etapu, muszą nastąpić etapy pośrednie, na których będzie można w różny sposób uczestniczyć w Synodzie, zwłaszcza poprzez swoje zaangażowanie w prace zespołów synodalnych.

HASŁO SYNODU: Kościół - dom i szkoła komunii

Przez Synod „pragniemy, aby nasz Kościół, będący częścią Kościoła powszechnego, stawał się coraz bardziej domem i szkołą komunii. (...) Komunia to wspólnota (...) zakorzeniona w Bogu, który jest doskonałą jednością miłujących się Osób. Komunia Kościoła jest wspólnotą serc zakorzenionych w miłości Boga i solidarnych z człowiekiem. Chcemy być domem takiej wspólnoty, budować ją w rodzinie, parafii i Archidiecezji”. (Abp. St. Budzik, „Wspólna droga” – List Metropolity Lubelskiego zapowiadający III Synod Archidiecezji Lubelskiej, Wielki Post 2019 r.)

GRUPA II: przedstawienie zadań i celów synodu

CELE SYNODU DIECEZJALNEGO

Zadaniem synodu diecezjalnego jest wspieranie biskupa w sprawowaniu jego urzędu. Ma on pogłębiać wiarę i życie religijne, pobudzać działania duszpasterskie, ożywiać aktywność kapłanów oraz wiernych świeckich, a także umożliwiać wymianę doświadczeń pomiędzy reprezentantami różnych środowisk.

Synod diecezjalny przyczynia się do kształtowania działalności duszpasterskiej Kościoła lokalnego, nadaje ciągłość własnym tradycjom liturgicznym, duchowym i kanonicznym. Przedmiotem wnikliwej refleksji powinny być więc zatem konieczność odnowy życia duchowego oraz usuwanie luk prawnych. Do zadań Synodu należy zweryfikowanie trafności programów duszpasterskich, które są stosowane obecnie, a także zaproponowanie nowych kierunków rozwoju duszpasterskiego, jeśli tylko takie okażą się potrzebne.

Synod może zostać zwołany również w celu poszukiwania właściwej odpowiedzi na sytuacje szczególnie trudne, będące wynikiem błędów o charakterze doktrynalnym lub dyscyplinarnym na poziomie diecezji.

Jednym z powodów zwołania synodu diecezjalnego może być długi odstęp czasowy od poprzedniego synodu, ponieważ upływ czasu naturalnie wiąże się ze zmianą sytuacji historycznej, kulturowej, socjologicznej czy religijnej.

GRUPA III: przedstawienie i omówienie logo synodu

Na tle mapy Archidiecezji Lubelskiej widoczna jest wspólnota wiernych, zmierzających do świątyni – domu Bożego. Duch Święty, ukazany pod postacią gołębic, jest przewodnikiem i nauczycielem na drodze wiary. Kolory logotypu odwołują się zarówno do osoby Ducha Świętego, jak i do barw miasta Lublina.

GRUPA IV: przedstawienie patronów synodu oraz uzasadnienie, dlaczego właśnie oni są patronami synodu

PATRONI SYNODU

„Do tych dawnych patronów [synodu] dołączamy dwóch wybitnych ludzi Kościoła czasów współczesnych, których wstawiennictwu pragniemy powierzyć dzieło Synodu. Pierwszy to święty Jan Paweł II tak bardzo związany z Lublinem, Katolickim Uniwersytetem Lubelskim i archidiecezją. Stulecie jego urodzin przypadnie 18 maja przyszłego roku, dokładnie miesiąc po rozpoczęciu obrad synodalnych. Drugi to Czcigodny Sługa Boży, kardynał Stefan Wyszyński. Wielką radością napeliła nas decyzja Ojca Świętego Franciszka o wyznaczeniu terminu beatyfikacji Prymasa Tysiąclecia na dzień 7 czerwca 2020 roku w Warszawie. Podczas niedawnego spotkania Episkopatu na Jasnej Górze biskupi zwrócili się z apelem o podjęcie duchowego przygotowania do tego wydarzenia: „Powinno się ono odbywać w każdej diecezji i parafii.

W ramach tego przygotowania należy przybliżyć osobę Prymasa Tysiąclecia, jego służbę Kościołowi i całemu narodowi.” Ta zachęta odnosi się w sposób szczególny do Kościoła na ziemi lubelskiej. Historię bliskich związków Stefana Wyszyńskiego z Lublinem i Lubelszczyzną można podzielić na kilka etapów. Pierwszy to studia na Uniwersytecie Lubelskim w latach 1925-29, zakończone doktoratem z prawa kanonicznego. W czasie II wojny światowej ksiądz Wyszyński ukrywał się przez dwa lata, razem z siostrami zakonnymi i dziećmi niewidomymi z Lasek, w Kozłowie oraz w Żułowie, a także w innych miejscach na Lubelszczyźnie. Po II wojnie światowej, w latach 1946-49, pełnił posługę biskupa lubelskiego. Wydany kilka lat temu przewodnik Śladami Księdza Stefana Wyszyńskiego opisuje liczne miejsca związane z pobytem przyszłego Prymasa. Wspomina także o jego posłudze duszpasterskiej oddziałom partyzanckim. Stefan Wyszyński był biskupem lubelskim niecałe trzy lata, ale z Lublinem i Katolickim Uniwersytetem Lubelskim pozostał związany przez całe życie. Postać wielkiego Prymasa i męża stanu, który przeprowadził Kościół i naród przez noc komunizmu, mimo upływu lat ciągle stanowi punkt odniesienia dla ważnych pytań

i dyskusji o sprawach istotnych dla naszej teraźniejszości i przyszłości.” (Ks. Abp Stanisław Budzik)

GRUPA V: przedstawienie hymnu synodu oraz wyjaśnienie treści hymnu synodu (uczniowie mogą zaśpiewać hymn lub włączyć nagranie, wyjaśniają także, jak rozumieją treść hymnu)

HYMN SYNODU:

NA MELODIĘ: PANIE, DOBRY JAK CHLEB

Duchu Święty, Twa moc
Niechaj odnowi oblicze Kościoła,
Bo Tyś do wiary swój lud powołał
I w swej miłości zachował.

Ojciec nas wezwał, by iść wspólną drogą,
Syn nas odnowił przez swe zmartwychwstanie.
Idźmy więc razem i przynieśmy owoc,
W każdym z nas słowo niech się ciałem stanie.

Duchu Święty, Twa moc
Niechaj odnowi oblicze Kościoła,
Bo Tyś do wiary swój lud powołał
I w swej miłości zachował.

Jednego serca i jednego ducha
Budujmy świętą komunię Kościoła.
Niech jego Matka naszych próśb wysłucha
I tam prowadzi, gdzie nas Jezus woła.

Duchu Święty, Twa moc
Niechaj odnowi oblicze Kościoła,
Bo Tyś do wiary swój lud powołał
I w swej miłości zachował.

melodia: <https://www.synodlublin.pl/hymn/>

Po zakończeniu pracy w grupach następuje prezentacja każdego zagadnienia. W razie niejasności, wątpliwości katecheta dopowiada, komentuje, wyjaśnia. Następnie odczytuje fragment Pisma Świętego Rz 12,4-5:

„Jak bowiem w jednym ciele mamy wiele członków, a nie wszystkie członki spełniają tę samą czynność - podobnie wszyscy razem tworzymy jedno ciało w Chrystusie, a każdy z osobna jesteśmy nawzajem dla siebie członkami”.

Katecheta odnosi się do fragmentu Rz 12,4-5, podkreślając wspólnotowy wymiar Kościoła. Tworzymy jedno ciało – Kościół, wszyscy w tym Ciele są bardzo ważni. W ciele żaden organ nie może zastąpić drugiego, każdy pełni inne funkcje, ale to właśnie razem zapewniają właściwe funkcjonowanie organizmu. Podobnie w Kościele – każdy z nas ma swoje zadania,

nikt nikogo nie może zastąpić, razem tworzymy Kościół. Te zadania są zależne od wieku, płci, zaangażowania, powołania.

6. Zastosowanie życiowe

Katecheta zadaje pytanie: W jaki sposób każdy z was może wyrażać swoją odpowiedzialność za Kościół lokalny? (przykładowe odpowiedzi: działanie w grupach parafialnych; pomoc w organizacji różnych wydarzeń religijnych, parafialnych; troska o potrzeby wspólnoty Kościoła – V przykazanie kościelne, np. taca, udział w kiermaszach, składanie żywności dla potrzebujących; świadectwo wiary wyrażone słowem i czynem; autoformacja religijna – duchowa i intelektualna; modlitwa.

7. Modlitwa śródlekcyjna

Modlitwą wyrażmy naszą odpowiedzialność za Kościół lokalny. Pomódlmy się w intencji III Synodu Archidiecezji Lubelskiej. (katecheta rozdaje fragmenty modlitwy wybranym uczniom)

1.

Boże w Trójcy Świętej Jedyny, Ty wzywasz nas nieustannie, abyśmy stawali się świadkami Ewangelii. Na Twoje Słowo wyruszamy w drogę, podejmując dzieło III Synodu Archidiecezji Lubelskiej.

2.

Spraw Panie, abyśmy się otworzyli na odnawiające działanie Ducha Świętego w naszych parafiach, rodzinach i wspólnotach. Zawieramy Ci wszystkich uczestników Synodu i cały Lud Boży archidiecezji lubelskiej.

3.

Niech postanowienia i owoce Synodu uczynią nasz Kościół diecezjalny domem i szkołą komunii, abyśmy odkrywając Eucharystię jako źródło jedności i miłości stawali się autentyczną wspólnotą wiary, w której każdy znajduje swoje miejsce.

4.

Maryjo, Matko Kościoła i Niewiasto Eucharystii, prowadź nas i wspieraj w synodalnej drodze, na której pragniemy spotkać Twojego Syna.

5.

Święty Stanisławie Biskupie, módl się za nami.

Święty Janie Kanty, módl się za nami

Święty Janie Pawle II, módl się za nami.

Boże w Trójcy Świętej Jedyny, Ty wzywasz nas nieustannie, abyśmy stawali się świadkami Ewangelii. Na Twoje Słowo wyruszamy w drogę, podejmując dzieło III Synodu Archidiecezji Lubelskiej. Spraw Panie, abyśmy się otworzyli na odnawiające działanie Ducha Świętego w naszych parafiach, rodzinach i wspólnotach. Zawieramy Ci wszystkich uczestników Synodu i cały Lud Boży archidiecezji lubelskiej. Niech postanowienia i owoce Synodu uczynią nasz Kościół diecezjalny domem i szkołą komunii, abyśmy odkrywając Eucharystię jako źródło jedności i miłości stawali się autentyczną wspólnotą wiary, w której każdy znajduje swoje miejsce. Maryjo, Matko Kościoła i Niewiasto Eucharystii, prowadź nas i wspieraj w synodalnej drodze, na której pragniemy spotkać Twojego Syna.

Święty Stanisławie Biskupie, módl się za nami.

Święty Janie Kanty, módl się za nami
Święty Janie Pawle II, módl się za nami.

8. Podsumowanie treści

Katecheza rozdaje uczniom test, który będzie zarazem notatką do wklejenia do zeszytu. Po samodzielnej pracy następuje sprawdzenie poprawności udzielonych odpowiedzi.

TEST PODSUMOWUJĄCY TREŚCI ZAJĘĆ:

1. Hasło III Synodu Archidiecezji Lubelskiej brzmi:
 - a. Kościół - dom i szkoła komunii
 - b. Kościół - dom i szkoła Eucharystii
 - c. Archidiecezja - dom i szkoła komunii
2. Patroni III Synodu Archidiecezji Lubelskiej:
 - a. Jan Paweł II i arcybiskup Stanisław Budzik
 - b. Jan Paweł II i kardynał Stefan Wyszyński
 - c. Jan Paweł II i arcybiskup Józef Zyciński
3. Hymn synodu śpiewamy na melodię:
 - a. „U drzwi Twoich stoję Panie”
 - b. „Panie, dobry jak chleb”
 - c. „Abba Ojczy”
4. Przez kogo zwoływany jest synod diecezjalny?
 - a. prymasa
 - b. biskupa
 - c. proboszcza
5. Zadaniem synodu jest:
 - a. wspieranie prymasa w sprawowaniu jego urzędu
 - b. wspieranie biskupa w sprawowaniu jego urzędu
 - c. wspieranie proboszcza w sprawowaniu jego urzędu
6. Zaznacz poprawny opis logo synodu:
 - a. Na tle mapy Archidiecezji Lubelskiej widoczna jest wspólnota wiernych, zmierzających do świątyni – domu Bożego.
 - b. Na tle mapy Diecezji Lubelskiej widoczna jest wspólnota wiernych, zmierzających do świątyni – domu Bożego.
 - c. Na tle mapy Archidiecezji Lubelskiej widoczna jest rodzina, zmierzających do świątyni – domu Bożego.
7. Na logo synodu Duch Święty został ukazany za pomocą symbolu:
 - a. gołębic
 - b. fasady Archikatedry Lubelskiej
 - c. drogi
8. Piąte przykazanie kościelne brzmi:
 - a. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.
 - b. Troszczyć się o potrzeby materialne Kościoła.
 - c. Troszczyć się o potrzeby Kościoła.
9. Archidiecezji Lubelskiej przewodniczy:
 - a. arcybiskup Stanisław Budzik
 - b. arcybiskup Wojciech Polak
 - c. arcybiskup Stanisław Dziwisz

9. Praca domowa

Praca dla wszystkich:

W jaki sposób możesz wyrażać swoją odpowiedzialność za Kościół lokalny? Zapisz 5 przykładów.

Praca dla chętnych:

Ułóż krzyżówkę do hasła: DOM I SZKOŁA KOMUNII. Wykorzystaj treści związane z III Synodem Archidiecezjalnym.

10. Modlitwa

Na koniec spotkania zaśpiewajmy fragment hymnu III Synodu Archidiecezji Lubelskiej:

Duchu Święty, Twa moc
Niechaj odnowi oblicze Kościoła,
Bo Tyś do wiary swój lud powołał
I w swej miłości zachował.

Ojciec nas wezwał, by iść wspólną drogą,
Syn nas odnowił przez swe zmartwychwstanie.
Idźmy więc razem i przynieśmy owoc,
W każdym z nas słowo niech się ciałem stanie.

materiały o synodzie za: <https://www.synodlublin.pl>

UWAGA:

Na zajęciach można wykorzystać prezentację multimedialną jako wsparcie, podsumowanie (w zależności od potrzeb). W czasie zajęć online prezentację można udostępnić uczniom. Można także udostępnić pomoce do pracy na zajęciach (materiały do zapoznania się z informacjami o synodzie, tekst modlitwy, test wiedzy, krzyżówkę). W czasie zajęć online można także podzielić klasę na grupy, np. „pokoje” lub wyznaczyć uczniów przynależnych do poszczególnych grup. Można także, ze względu na krótszy czas trwania zajęć online, podzielić klasę na grupy wcześniej lub udostępnić materiały do samodzielnego zapoznania się z nimi, a na zajęciach następuje tylko prezentacja wyników samodzielnej bądź grupowej pracy.